У пошані до піонерів – лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 83. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 4-го ТРАВНЯ 1971 15 ЦЕНТІВ — 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MAY 4, 1971 No. 83. VOL. LXXVIII.

ПАВЛО ДОРОЖИНСЬКИЙ ОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ КРАЙОВОЇ ПЛАСТОВОЇ СТАРШИНИ

Союзівка, Н. Й. (О. Л-ий). — Минулої суботи і неділі, 1 і 2-го травня на цій Оселі УНСоюзу в Кетскильських горах, відбувся 10-ий Крайовий Пластовий З'їзд в присутності понад 260 делегатів, представників Головного Пластового Проводу та численних громадських і молодечих організацій. Нову Крайову Пластову Старшину в ЗСА очолив пл. сен. Павло Дорожинський, а Крайову Пластову Раду пл. сен. Ярослав Бойдуник, який був дотепер головою Крайової Пластової Старшини.

НАРАДИ З'ЇЗДУ

Цьогорічний Пластовий Крайовий З'їзд підкреслює відзначення 20-річної дії Крайової Пластової Старшини в ЗСА та 50-річний ювілей заснування і праці Пласту на Закарпатті, що й було особливо підкреслене у вступному слові голови КП-Старшини пл. сен. Я. Бойдуника та зображене також у по-мистецьки виконаній емблемі на сцені, яку виконав відомий пластовий маляр пл. сен. Маріян Борачок з Боффало. Почався З'їзд молитвою, яку провів пластовий капелян о. Богдан Смик, парох УКЦеркви в Ютиці і відспіванням „Христос воскрес" та пластового гимну. Перед початком нарад З'їзд вшанував пам'ять пластунів, що на протязі останніх двох літ відійшли у вічність. У З'їзді взяли участь також представники Головного Проводу — голо-

(Закінчення на стор. 3-ій.)

ПОМЕР ПЕРВОІЄРАРХ УПЦ В ЗСА, БЛАЖЕННІШИЙ ІОАН ТЕОДОРОВИЧ

Філядельфія. — У понеділок, 3-го травня 1971 р. о годині 7.30 ранку в місцевому шпиталі помер, після короткої недуги, на 89-му році життя Первоієрарх Української Православної Церкви в З'єднаних Стейтах Америки, її довголітній Митрополит Блаженніший Іоан Теодорович. Архиєпископські похорони почнуться в катедральному храмі св. Володимира Великого у Філядельфії в п'ятницю, 7-го травня та продовжуватимуться в суботу, 8-го травня в осідку Консисторії УП-Церкви в ЗСА в Південному Бавнд Бруку в Ню Джерзі. Подробиці жалоби й похоронів будуть подані в дальших повідомленнях.

Св. п. Блаженніший Митрополит УПЦ в ЗСА Іоан Теодорович

Св. п. Блаженніший Іоанн Теодорович, народжений 6 жовтня 1887 року у м. Крупець, Дубенського повіту, на Волині, у старій українській священичій родині, закінчив богословські студії у Духовній Семінарії в Житомирі і був висвячений 1914 року на священика. Під час першої світової війни виконував службу військового духовника і був керівником відділу Червоного Хреста на Південно-Західньому фронті. Після лютневої революції 1917 р. перейшов до Української Армії і став духовником славної Сірої Дивізії і перебув з нею всі її бої і походи. Після закінчення Визвольних Змагань став душпастирем в с. Митинці, Староконстантинівського повіту на Волині й весною 1921 року взяв участь в Єпархіяльному З'їзді Духовенства в Житомирі, включився в працю Всеукраїнської Православної Церковної Ради і був заарештований за свою діяльність московським Чека. Звільнений із тюрми взяв участь у Першому Всеукраїнському Церковному Соборі, який відбувся в жовтні 1921 р. у Києві і був обраний кандидатом на єпископа. Висвячений 26 жовтня 1921 р. на єпископа УАПЦ, був призначений на архиєпископа УАПЦеркви на Поділля з осідком у Вінниці. На прохання й заходами православних українців ЗСА й Канади був призначений на єпископа Української Православної Церкви в цих країнах і, переїхавши з України в лютому 1924 року до ЗСА, був затверджений на становищі архиєпископа цієї Церкви намісником Антіохійського Патріярха Германосом. Після створення в 1950 році волею Собору Єдиної Української Православної Церкви в ЗСА, очолював цю Церкву як Митрополит до останніх днів свого жертвенного і трудолюбивого життя. Смерть Блаженнішого Митрополита Іоанна Теодоровича, Великого Душпастиря і патріота, вкриває глибокою жалобою всіх українців.

ПОНАД 1,000 ОСІБ ДЕМОНСТРУВАЛО В НЮ ЙОРКУ ЗА ЗВІЛЬНЕННЯ МОРОЗА

Ню Йорк. — Понад 1,000 осіб, переважно студентської молоді та членів молодечих організацій, демонстрували тут минулої суботи, 1-го травня, біля приміщень Об'єднаних Націй та совєтської місії в обороні знову засудженого окупаційним совєтським режимом в Україні на довголітню каторгу молодого історика В. Мороза та інших діячів культури. Демонстрацію дбайливо приготовив окремий комітет Конференції Молодечих Організацій при УККА. Вже в першій годині по полудні на широкому хіднику 46-ої вулиці і 1-ої евеню в безпосередньому віддалені від будинку Об'єднаних Націй, почали збиратися демонстранти, між ними відомі діячі та провідники молодечих організацій, як також і старші громадяни. Прохожим роздавано друковані матеріяли, включно із спеціяльним виданням англомовного „Українського Тижневика" з інформаціями про безправні арешти та засуди совєтським окупаційним режимом молодих українських інтелектуалів, про русифікацію та переслідування в Україні. Яку годину пізніше оформився похід із американським та українським прапорами і численними таблицями і транспарентами з вимогою негайного звільнення Валентина Мороза та інших. До зібраних біля будинку Об'єднаних Націй промовляли президент Світового Конґресу Вільних Українців Йосип Лисогір та відомий автор книжок про русифікацію України Іван Коляска з Канади, голова Осередку СУМА в Ню Йорку Корнель Василик, заступник голови СУСТА Петро Дяченко і голова Студентської Громади в Ратгерському університеті Орест Цап. Від Об'єднаних Націй демонстранти перейшли до будинку совєтської місії, на якому з нагоди 1-го травня повівали три прапори: червоний Совєтського Союзу та червоно-синій Української ССР і червоно-зелений Білоруської ССР. Ту до зібраних промовив насамперед коротко конґресмен Фіш з Ню Йорку, піддержуючи вимоги демонстрантів, та представник „Зарева" інж. Осип Зінкевич і молодий професор Володимир Одайник, який разом з іншими керував демонстрацією. Окрема делегація демонструючої молоді підійшла, в супроводі поліції, до дверей совєтської місії з наміром вручити представникові місії приготовані протести проти репресій українських діячів культури та з вимогою негайного звільнення Валентина Мороза та інших заарештованих. Представник місії, відхиливши двері, відмовився прийняти документ і цей документ вкинено до середини місії, ще заки закрилися двері. Демонстранти, обурені поведінкою представника місії почали ще голосніше скандувати кличі: „Звільніть Мороза" та „Звільніть Україну" і спалили біля будинку місії червоний прапор. Демострацію закінчено співом „Не пора" та українського національного гимну. Під час демонстрації біля Об'єднаних Націй три молоді студенти намагалися вивісити на машт синьо-жовтий прапор, але відійшли на вимогу поліції. Промовці під час демонстрації заповідали, що ця демонстрація є тільки початком запляновних багатьох інших акцій в обороні засуджених і переслідуваних совєтським режимом українців.

НОВОНАЙМЕНОВАНИЙ ВЛАДИКА ІВАН СТАХ ВІДВІДАЄ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА

Єпископ-Номінат Преосв. Іван Стах

Йонкерс.— Найменований на єпископа-помічника Філядельфійської архидієцезії о. прелат Іван Стах упродовж найближчих двох тижнів виїде до Риму на авдієнцію до Папи Павла VI та на зустріч з первоієрархом Помісної Української Католицької Церкви, її Верховним Архиєпископом Блаженнішим Йосифом Сліпим, та Архиєпископом Іваном Бучком — заявив новонайменований Владика під час прийняття, що його влаштувала в його честь місцева українська парафія і громада минулої неділі, 2-го травня. Прийняття, що відбулося в домі Організацій Визвольного Фронту, започатковано співом американського й українського національних гимнів і відкрили його коротким словом англійською і українською мовами Василь Чолій та Лев Футала. Молитву провів, благословляючи трапезу, Преосв. Йосиф Шмондюк, а проводив бенкетом в ролі майстра церемонії о. декан Петро Федорчук, який на початку представив почесних гостей. Із короткими промовами-привітаннями для новонайменованого Владики виступали посадник Йонкерсу Альфред ДелБелло, стейтовий сенатор Джан Флин, президент СКВУ Йосип Лисогір, а від місцевою української Громади Василь Чолій і Лев Футала. Промову виголосив стемфордський Владика Йосиф. Вкінці забрав слово новонайменований Владика Іван Стах, заповідаючи свої відвідини в Римі та зустріч з Блаженнішим Верховним Архиєпископом. У мистецькій частині програми мішаний хор „Діброва" під диригентурою Олени Кокодинської відспівав дві пісні. Сенатор Флин відчитав окреме привітання для новонайменованого Владики від губернатора Рокефеллера, а посадник ДелБелло відчитав привітальну резолюцію, що її однодушно схвалила Міська Рада Йонкерсу. У прийнятті взяло участь яких 400 осіб, а новонайменований Владика одержав багато подарунків.

В тому часі, як відбувалося прийняття, біля будинку, в якому це прийняття відбувалося, проходила демонстрація, яку раніше заповіло Тво за патріярхальний устрій УКЦеркви та в якій взяла участь яка сотня позамісцевих осіб.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 3 травня 1971

ПРЕЗИДЕНТ РИЧАРД НІКСОН привітав 1 500 старшин і вояків з Першої дивізії Морської Піхоти, які саме повернулися з В'єтнаму і ще були в бойових уніформах. Президент сказав до них і до 10 000 зібраних слухачів у Кемп Педлентоні, що ЗСА закінчать війну у В'єтнамі „шляхом, що буде вартий ваших послуг". Дальші частини цієї героїчної дивізії є вже в дорозі до ЗСА.

З ПЕРШОГО ТРАВНЯ РОЗПОЧАЛА ДІЯТИ новостворена американська аґенція для залізничних шляхів, АМТРАК, — Національна Залізнична Пасажирська Корпорація. АМТРАК зліквідував майже 200 поїздів, між ними й кілька давніх, оспіваних у піснях і леґендах, але за те корпорація пообіцяла налагодити значно швидше й зручніше сполучення на важливих лініях. Проти створення цієї корпорації, майже урядового типу, було чимало голосів у Конґресі.

У КАНАДІ ПРЕМ'ЄР КВЕБЕЦЬКОЇ ПРОВІНЦІЇ Роберт Бурасса виступив проти рішення федерального уряду в Оттаві про зліквідування особливого становища в Квебеку. Бурасса сказав, що таке леґалізування сепаратистичного Фронту за звільнення Квебеку призведе до нових неспокоїв і заворушень у тій провінції. Канадійський прем'єр - міністер П'єр Еллiот Трудо, особистий приятель Бурасса і також ліберал, вважає, що вже прийшов час леґалізувати ту організацію.

КІЛЬКА СОТЕНЬ ЮРИСТІВ У НЮ ЙОРКУ ЗІБРАЛИСЯ в околиці Волл Стріту і демонстрували проти війни у В'єтнамі. На чолі тієї малочисельної демонстрації ішли конґресмен Пол Меклоскі з Каліфорнії і конґресмен Герман Баділльо з Ню Йорку.

ГРУПА ЛІБЕРАЛЬНО - ЛІВИХ КОНҐРЕСМЕНІВ у Вашинґтоні обвинуватила сенатора Вілліяма Фулбрайта в тому, що керована ним Комісія закордонних відносин не вдається до рішучих заходів, щоб припинити війну у В'єтнамі.

ПРЕМ'ЄР ТУРЕЧЧИНИ НАГАТ ЕРІН ЗАЯВИВ, що надалі вільно буде управляти мак тільки за окремим дозволом та що уряд закупить цілий збір маку з цього року. В минулому році уряд закупив половину збору маку і внаслідку 60 тонн опію, випродукованого з маку, пішло на чорний ринок та на перепачкування — головно до Америки.

СОВЄТИ ТВЕРДЯТЬ, що в квітні ц. р. дозволили 1.300 жидам на виїзд до Ізраїлю. В січні виїхало їх з СССР тільки 50, в лютому 130, в березні 1.000. Зміна політики совєтського уряду щодо виїзду жидів до Ізраїлю наступила, мабуть, під натиском збоку комуністичних лідерів з Західньої Европи та Америки.

ЛІДЕРИ ВІЛЬНОГО КИТАЮ ОБУРЕНІ заявою Державного Департаменту Чарлза В. Брея, що найкращою розв'язкою китайської проблеми було б мирне договорення між Пейпінґом і Вільним Китаєм з його осідком на Тайвані (Формозі). Міністер закордонних справ Вільного Китаю Чов Шу-кай заявив американському амбасадорові в Тайпеї на Тайвані, що така суґестія є „абсурдом".

ЮГОСЛАВСЬКИЙ ДИКТАТОР ТІТО ГОСТРО НАТАВРУВАВ усіх, що діють у некористь державної єдности Юґославії та гармонії між її шістьма республіками і двома автономними провінціями. Триденна конференція у цій справі, яка відбулася на острові Бреоні, закінчилася тільки комунікатом із загальними закликами до згоди. Припускають, що будуть поширені права й компетенції окремих республік, але й не виключена якась „чистка" у партійних верхівках окремих республік. Тіто оскаржив політичних еміґрантів з Юґославії у сіянні інтриґ.

Поліція розбила 30-тисячну антивоєнну демонстрацію у Вашинґтоні

Вашинґтон. — Виконуючи наказ адміністрації президента Ніксона про ліквідацію започаткованих тут ще з суботи першого травня ц.р. антивоєнних демонстрацій, вашинґтонська поліція розігнала 30 000 учасників цих демонстрацій, які розтаборилися на берегах ріки Потомак і по парках. Більшість демонстрантів, змобілізованих пацифістичною ґрупою „Плем'я травневого дня", розійшлися до своїх домів, або ж роз'їхалися до місцевостей, з яких вони поприбували. На місцях залишилися тільки невеликі групи пацифістів, здебільшого з-поміж гіппісів, рішених й далі протестувати, зокрема ж перевести заплановане провідниками „Племени травневого дня" припинення праці у федеральних урядах особливо ж у Пентаґоні з допомогою бльокування шляхів доїзду до Вашинґтону. Вночі з 1 на 2 травня поліція арештувала 242 особи з-поміж найбільш опірних демонстрантів. Серед демонстрантів почалася пропаґанда за насильними виступами, ведена усно і летючками, мовляв, мирні демонстрації не дають ніякого висліду і тому ж треба вдаватися до насилля. Лідери „Племени травневого дня" відбули в неділю 2-го травня пресову конференцію, заповідаючи, що вони й далі рішені припинити з понеділка 3 травня працю у федеральних урядах, бо президент Ніксон не хоче рішитися на закінчення війни у В'єтнамі.

Відбулася Конвенція ПАБНА в Ню Йорку

Ню Йорк. — Головним промовцем на бенкеті 1-го травня 1971 р. з нагоди Конвенції Американських Прихильників АБН, ПАБНА, був кол. прем'єр українського правління з 1941 р., голова ЦК АБН і Провідник ОУН Ярослав Стецько, який сказав, що безкомпромісовий московсько-пейпінґський ворог лише й чекає на компроміси від Західнього вільного світу, і тому промовець остерігав вільні народи. Дворічна Конвенція ПАБНА відбулася 1 і 2 травня 1971 року в залях готелю „Комодор". Після вибору президії у суботу 1-го травня, відбулася перша сесія, на якій звітували про пророблену працю керівник ПАБНА д-р І. Дочефф, голова Політичної Ради ПАБНА Ч. Андреанскі та генеральний секретар ПАБНА інж. М. Шпонтак. З палким словом до зібраних американців і представників етнічних спільнот у ЗСА звернулася англійською мовою п-і Слава Стецько, представник ЦК АБН у Европі, звертаючи увагу на неподільність свободи і на самостійницькі рухи в країнах під комунізмом. Учасники сесії гучними оплесками і вставанням з місць приві-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Кардинал Keніґ з Відня відвідав Польщу

Варшава. — Австрійський кардинал Франц Кеніґ відвідував впродовж цілого тижня Польщу та закінчив своє перебування відправленням Архиєрейської Богослужби в соборі святого Яна у Варшаві. У своїй промові він признав, що „важкі часи переживаємо ми і ви" — але польський перекладач з французької мови, якою кардинал Кеніґ виголосив проповідь, промовчав той зворот. За твердженням газет — приїзд кардинала Кеніґа, який віддавна є одним із головних посередників Апостольської Столиці до комуністичних країн, було відвідати польські „віддискані землі", себто колишні німецькі провінції у зв'язку з призначенням для них уперше польських римо-католицьких єпископів. Тому, що державна приналежність тих земель не була міжнародно залеґалізована, Ватикан визнавав тамошні єпископства лиш як апостольські делеґатури". Ситуація змінилася з підписанням договору між Польщею і Західньою Німеччиною, що визнає кордон на Одрі-Ніссі. У своїй проповіді у Вроцлаві кард. Кеніґ прославляв поляків і їх відданість Католицькій Церкві. Звертало увагу, що в соборі св. Яна у Варшаві не було польського кардинала Стефана Вишинського. Другою причиною відвідин кардинала Кеніґа було підготовити відвідини у Польщі Папи Павла VI, які мають відбутися в 1972

Радіо „Свобода" і „Вільна Европа" перейдуть у відання окремої корпорації

Вашинґтон.— Адміністрація президента Ніксона приготовляє звернення до Конґресу в справі створення окремої „публічно-приватної" корпорації, у відання якої мали б перейти „Радіо Свобода" і радіо „Вільна Европа" — дві установи, що перебували досі у віданні Сі-Ай-Ей — Центральної Розвідчої Аґенції — і були через неї фінансовані. Згідно з пропозиціями адміністрації, що йдуть по лінії вимог деяких конґресових комісій й окремих сенаторів та конґресменів, найближчим часом мала б бути сформована Американська Рада для приватної інтернаціональної комунікації, Інк., в склад якої входило б 15 осіб, призначених Президентом і затверджуваних Конґресом. Бюджет для цієї корпорації мав би бути схвалюваний Конґресом. Досі сума для вдержування названих двох радіостанцій виносила 30 мільйонів долярів річно. Обидві радіостанції мають свої централі в Ню Йорку, але їхні керівні установи знаходяться у Мюнхені, в Західній Німеччині, і їхні передавальні стації діють з терену Еспанії і Портуґалії. Радіо „Вільна Европа' обслуговує країни Центральної Европи, або т. зв. сателітів, „Радіо Свобода" передає свої програми для народів Совєтського Союзу. У відміну до „Голосу Америки", який є офіційною установою ЗСА, і „Радіо Свобода" і „Вільна Европа" є неофіційним голосом ЗСА до народів, що їх країни перебувають під комуністичним пануванням. Дехто з членів Конґресу вважає діяльність обох названих радіостацій важливішою за діяльність „Голосу Америки".

Роджерс пробує перешкодити вибухові нової війни Ізраїлю й арабів

Амман, Йорданія. — Державний секретар Вілліям Роджерс відвідав уже столиці двох арабських держав і мав прибути до столиці Єгипту Каїро у вівторок 4-го травня. Наприкінці минулого тижня він був приявний на конференції членських держав так званого Центрального пакту (СЕНТО) у столиці Туреччини Анкарі, де були приявними міністри Туреччини, Ірану й Пакістану. Той договір, якого первісним завданням було творити бар'єр проти експансії Совєтського Союзу в південному напрямку, перемінився справді у затіснену співпрацю між названими державами в господарській і культурній ділянках. В. Роджерс заявив у своїй промові, що йде до чотирьох арабських держав та Ізраїлю, сприяючи мирові між ними, бо вибух нової війни був би загрозою для цілого Близького Сходу та, можливо, для всього світу. З Туреччини Вілліям Роджерс поїхав до Савді Арабії, в столиці якої, Ріяді, мав поверх двогодинну розмову з королем Фейсалем II. Цей останній — за газетними твердженнями — мав наполягати, що Ізраїль мусить звільнити всі без решти окуповані ним арабські землі, але погодився, що він прийме рішення в цій справі Єгипту і Йорданії. З Савді Арабії він поїхав до Йорданії, в столиці якої Аммані мав довгі наради з королем Гуссейном, який влаштував у честь Роджерса офіційний бенкет. Роджерс має відвідати ще Бейрут у Ливані, Каїро в Єгипті і Єрусалим в Ізраїлі, поки під кінець тижня відлетить до Вашинґтону. Напередодні його приїзду до Єгипту тамошній президент Анвар Садат звільнив у ближче невідомій формальній процедурі свого заступника, віце-президента Алі Сабрі, який був колись найближчим співробітником покійного Нассера, разом з Нассером перевів був у 1952 році переворот проти короля Фарука та займав різні найвищі становища в державній верхівці. Алі Сабрі мав марку совєтофіла і був головним посередником Єгипту в добуванні воєнних достав від Москви. Причини відсунення Алі Сабрі від влади не відомі, відомо тільки, що він був противником державної унії Єгипту, Лібії і Сирії.

Місто Парма, Огайо вшанувало Лесю Українку у сторіччя з дня її народження

Парма, Огайо. — У зв'язку з інтенсивною підготовкою до врочистих святкувань століття з дня народження Лесі Українки, які проходитимуть на терені Великого Клівленду в днях 29 і 30 травня цього року, Міська Рада цього стотисячного міста вшанувала велику українську поетесу окремою резолюцією, що її текст буде поданий в одному з наступних чисел. Резолюцію ч. 96-71, яку вніс Павло Кисіль, член Міської Ради Парми, затверджено й оприлюднено 23 квітня 1971 року. В цій Резолюції з'ясована роля і значення Лесі Українки в українській і світовій літературі.

Широка дводенна програма XXII Зустрічі включатиме низку імпрез, а Ювілейний Концерт відбудеться в суботу, 29 травня 1971, о годині 7-ій вечора, у просторій авдиторії Парма Сіньйор Гай Скул, де часто відбуваються концерти славної Клівлендської Симфонічної Оркестри. У програму Ювілейного Концерту ввійдуть виступи всіх трьох ансамблів СУМ із Торонта, під батутою мґра Василя Кардаша й Капелі Бандуристок СУМА під диригуванням Петра Потапенка. Драматична група з Клівленду виконає сценічний монтаж укладу мґр Наталі Голембйовської п.н. „Галерія постатей із драматичних творів Лесі Українки" (сцени із драматичних творів „Вавилонський полон", „На руїнах", „Грішниця", „Бояриня" й „Оргія"). Більшість членів драматичної групи — це молодь, у тому талановитий молодий актор Петро Шокалюк, який здобув уже низку акторських успіхів на американській сцені. Оформлення сцени в руках маляра - декоратора Тимофія Белінського. Режисер — Слава Барнич, музичний супровід — Ірина Заячківська-Гаврилюк. Бравурним фіналом цього концерту на шану Лесі Українки буде виступ злучених ансамблів Торонта, які виконають твори сучасних українських композиторів.

На Брукліні згинув від розриву бомби українець Степан Кінь

Бруклин, Н. Й. — В неділю 2 травня ц. р. згинув від розриву таємничої бомби власник бруклинської бари-кафетерії українець Степан Кінь. Бомба лежала в паперовій торбині на коридорі мешкання і розірвалася в той момент як Степан Кінь її підняв, вертаючися додому із бари. Мешканці дому заявили поліції, що вони бачили цю торбинку з бомбою протягом останніх двох чи й трьох днів. Після вибуху поліція оточила будинок й евакуювала всіх мешканців. Інших жертв в людях не було. Поліція переслухала мешканців дому й сусідів. Покійний Степан Кінь був кол. директором Народного Дому, в цій дільниці Брукліну і членом Управи місцевого Відділу ОО-ЧСУ. Мешканцям дому дозволено повернутися до їхніх мешкань після того, як поліція — перешукавши все докладно — встановила, що немає загрози дальших вибухів. Дружина Степана Коня зазнала тяжкого шоку. Покійний залишив у глибокому смутку двох доньок і одного сина.

„СВОБОДА" ЗАВТРА НЕ ПОЯВИТЬСЯ

„Свобода" з датою 5-го травня з технічних причин не появиться. Чергове число „Свободи" друкуватиметься в середу з датою четверга, 6-го травня.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Нарід має право знати

Нарід має право знати — це одна з найголовніших засад демократії, „влади народу, через нарід і для народу". Вона, ця засада, є базою ґарантованої конституцією ЗСА свободи преси, і її практикується на найширшу скалю. Пресова конференція президента Ніксона в минулий четвер могла б послужити на це одним з останніх прикладів.

Як ця таки справді капітальна справа виглядає у нас?

„Свобода" з 27-го квітня ц. р. надрукувала повідомлення, що префект Священної Конґреґації для Східніх Церков, кардинал Максиміліян де Фюрстенберґ, з доручення та благословенства Папи Павла УІ, ще 10-го квітня минулого, 1970-го року повідомив окремим листом Верховного Архиєпископа Української Католицької Церкви Блаженнішого Йосифа Сліпого, що прохання Владик цієї Церкви з 4-го жовтня 1969-го року про створення її Києво - Галицького Патріярхату не може бути здійснене „з мотивів канонічного порядку" і що з тих самих мотивів виключається також створення Патріяршого Синоду УКЦеркви. Оригінальний італійський текст того листа, копії якого були вислані всім Владикам УКЦеркви, як і його український переклад, „Свобода" надрукувала в тому самому числі, одержавши їх з „мирянських джерел". За виїмком короткого відклику на того листа і короткої цитати з нього в цьогорічному великодньому Пастирському Посланні Владик УКЦеркви в Канаді, нарід щойно з надрукованих у „Свободі" матеріялів довідався про цей вирок Ватикану на помісність УКЦеркви, і довідався щойно після одного року „з мирянських джерел".

Від часу опублікування листа кардинала де Фюрстенберґа в численних запитах до редакції телефоном і листами постійно повторюється той самий докір: чому щойно після року цей документ дійшов до відома народу? На копії листа кардинала де Фюрстенберґа, що є в розпорядженні редакції, немає жадного застереження щодо його секретности. Чому ж тоді не подано його до відома „урбі ет орбі" — міста і світу?

Такі і десятки подібних запитів ставлять читачі і громада. Хто дасть нам на них відповідь? Ми знаємо мету, але також сліпий Оріон знав про сонце і мандрував до нього безвиглядно.

Батько американської преси, Бенджамін Франклін, свого часу ствердив, що наймудріший нарід є той, що найліпше поінформований. Нарід має право знати і повинен знати всю правду в найкращому власному інтересі і в інтересі справи та мети, до якої змагає.

Вашинґтон–Москва–Пейпінґ

Нема ніякого сумніву, що „відлига" у відносинах між Вашинґтоном і Пейпінґом непокоїть і денервує Москву. Цілком зрозуміло також, що журналісти, приявні минулого тижня на пресовій конференції державного секретаря Вілліяма Роджерса у Лондоні, запитували його, чи покращання взаємин між Вашинґтоном і Пейпінґом не принесе погіршення взаємин між Вашинґтоном і Москвою. Роджерс відповів: „Чому ми не мали б пробувати поліпшити взаємини і з Совєтським Союзом і з комуністичним Китаєм? Коли ж при тому одна чи друга сторона схвилюється, то це справа їх поділу, але не нашої політики".

Це добра дипломатична відповідь. Але формування американської політики супроти Пейпінґу не може відбуватися без врахування факту московсько-пейпінґської ворожнечі. Якщо розбіжності між Москвою і Пейпінґом дійшли до такого ступеня, що ці дві комуністичні держави, однаково націлені на „угроблення" вільного світу, не всилі створити спільного фронту проти „імперіялістів", отже Америки, — то цілком логічно насувається питання: чи поліпшення відносин між Вашинґтоном і Пейпінґом не може відбутися коштом Москви — і власне яким коштом.

Вже бували в світовій історії випадки, коли малий камінчик зрушував лявіну. Покищо Чу Ен-лай одного дня заявляє про „нову сторінку" в китайсько - американських відносинах, другого запевняє допомогу Пейпінґу всім тим, що воюють проти „імперіялістів". Тому й Вашинґтон не може дразнити Москву, не знаючи, чи зискає щось від Пейпінґу. Пінґпонґова прогулянка може перейти до історії як незначний і неповажний епізод, але в дальшому ході подій може виявитися вона як зачаток епохальних змін.

В. Чапленко

ДОКИ СОНЦЕ ЗІЙДЕ, РОСІЯ ОЧІ ВИЇСТЬ

Уже широко відомого серед нашої еміґрації в Европі і в Америці Андрія Білинського я знаю як автора двох книжок — „В концтаборах СРСР" (Мюнхен-Чікаґо, 1961 р.) та „Світ і ми" (Мюнхен-Чікаґо, 1963 р.).

Перша книжка — це фактична історія його полону, ув'язнення, заслання й „репатріяції", але й у ній є вже зарідок тієї думки, що про неї я хочу в цій статті писати. Найвиразніше цю думку висловлено в розділі „Зміни"... У цьому розділі автор відзначив раптову зміну настроїв серед ув'язнених українських націоналістів ,що зайшла в зв'язку з певною „відлигою" в СССР після смерти Сталіна. Якщо вони, в'язні - націоналісти, раніш демонстративно співали українських патріотичних, ба й бойових пісень (тексти двох таких пісень автор навів у своїй книжці, стор. 342), то під час „відлиги" „ці пісні затихли". А на запитання Білинського, чому це сталося, один із „співаків" сказав: „Мені здається, що ліберальний курс в СССР створив для українців можливість певних комбінацій" (стор. 344). Від себе А. Білинський написав таке: „Далі я переконався, що довголітня б і л ьшовицька неволя не позбавила в'язнів (а напевно й усе населення) тверезо й еластично думати. Важке життя навчило політичної грамоти простих людей. І вони переконалися, що краща синиця в жмені, ніж журавель у небі" (стор. 345).

Так зародилася та концепція, що її А. Білинський у своїй другій, уже теоретичній книжці чи, як він сам називає її в передмові, „політичному трактаті", розвинув у певну систему думок. Цей трактат написано з великим розмахом, розумно, змістовно, упорядковано з формальнологічного боку. І я прочитав його з інтелектуальною насолодою; ба навіть не втерпів, щоб не написати незнайомому авторові листа. Та в тім листі я солідаризувався не з ним, а з поглядами І. Лисяка-Рудницького, висловленими в його листах, надрукованих у цій же книжці.

І. Лисяк - Рудницький рішуче висловився проти перенесення на еміґрацію опортунізму, з у м овленого „радянською" дійсністю для тамтешніх українців. „Але який висновок з цього для нас? — запитував автор листів. — Чи маємо добровільно робити ті самі уступки, що їх наші земляки чинять під п р и м у с о м (підкресл. його — В. Ч.). Чи це не дивний спосіб проявляти свою „солідарність з Краєм"? (стор. 267).

Полемізуючи з думками І. Лисяка - Рудницького, А. Білинський покликався на історію української справи під Польщею в 20-их - 30-их роках ,де, мовляв, можна було щось зробити, тільки відмовившись від постуляту самостійної України. А далі й накреслив аналогічну програму за теперішніх умов для всього українського народу, в тому числі й для еміґрації. „Навіть на еміґрації", зазначив він у дужках. У цьому програмуванні він пішов так далеко, що виправдав намагання Москви знищити активність української еміґрації, не зупиняючись навіть перед фізичним винищуванням політичних діячів. „Об'єктивно треба ствердити, що такі міркування Москви не позбавлені своєї глибокої логіки", написав він (стор. 346).

У моє завдання не входить розглядати цю концепцію в її цілості, про неї в нашій пресі вже писано, мені треба тільки простежити розвиток цієї, безумовно, опортуністичної теорії колишнього „в'язня комунізму" і з огляду на це останнє парадоксальної в п с ихологічному розумінні: той, хто постраждав від того жорстокого режиму, закликає не до боротьби з ним, а до примирення.

Як видно з наведеного, ця теорія зародилась під час „відлиги", а остаточно оформилась у вільному світі десь у другій половині 50-их років. Передмову до цієї книжки, в якій він дякує д-рові Т. Лапичакові за видання її, А. Білинський підписав у січні 1963 р., — отже книжка була написана значно раніше. А кінець 50-их і початок 60-их років — це й були роки хрущовської „відлиги" на Україні. Тим то можна думати, що ці роки були заохотою й доказом на користь його концепції. Але насправді, як це слушно відзначив І. Лисяк-Рудницький, А. Білинський опинився в полоні ілюзій („хоч Ви раз-у-раз говорите про потребу політичного реалізму, Ви перебуваєте в полоні ряду зовсім нереальних ілюзій" (стор. 278).

Проте пізніші його виступи в пресі, а також приїзд до Америки з доповідями в 1970 р. показали, що він не відмовився від цих ілюзій навіть тоді, коли на Україні почалися знову нагінки на всіх, хто хоч трохи виявляв себе на полі національної роботи, коли багатьох позаарештовувано й позасуджувано на довголітні ув'язнення, а Лук'яненка навіть на страту. Можна навіть сказати, що він ще й „поглибив" цю свою концепцію, ставши на шлях знецінення не тільки західньоукраїнського націоналістичного руху, а й визвольної боротьби всього українського народу 1917-1920 років та цілковитої огуди тодішніх діячів М. Грушевського, В. Винниченка, С. Петлюри, називаючи їх „сірими людьми". Цей вислів я чув на власні вуха з його уст у його доповіді в Ню Йорку 16 березня 1970 р. Таке „поглиблення" так тоді на мене подіяло, що я не вважав потрібним навіть забирати слово в дискусії, яка до того ж ще й відбувалася на досить низькому рівні. Мабуть, не одного із слухачів прикро заскочила така „сміливість" доповідача, і люди не знали, на яку ступити: такий солідний доповідач говорив такі несолідні речі, — говорив хоча з формальнологічного погляду й добре, але з хибними історичними передумовами.

І нарешті сталося те, що примусило мене написати цю статтю. Торік у Західній Німеччині почав виходити аґентурний ж у р нальчик, майже анонімно видаваний, з виразно підставною особою якогось друкаря Владіміра Ростовського, з „традиційно" юріє - косачівською назвою „Нові Обрії". Я всіх його чисел, зокрема першого, може, найважливішого (бо там могла бути програма видання) не бачив, але люди звернули мою увагу на четверте число (за 1970 р.), в якому передруковано і мого вірша „Дуб на чужині", твору з мотивом туги за Україною. Це примусило мене те число розшукати, і я в ньому знайшов допис якогось Олеся Музики про доповідь А. Білинського в Чікаґо.

Із змісту цього допису видно, що редакція цього аґентурного видання цілком схвалює оту концепцію А. Білинського. „При цьому професор (А. Білинський — В. Ч.). — пише Олесь Музика, — розраховує не на швидку і ефективну революційну кризу, а на повільні, може, спочатку й непомітні, але згодом ефективні еволюційні зміни в краї на нашу користь" (стор. 7). Традиції української визвольної боротьби Олесь Музика називає „заржавілою зброєю". Ці незграбні фрази Олеся Музики не є, звичайно, достеменними висловами А. Білинського, але в них передана опортуністична суть його концепції.

Як ці „еволюційні зміни" виходять „на нашу користь", це ми знаємо з книжок І. Дзюби, І. Коляски та інших першоджерельних інформацій. А вже математично - незаперечні дані ми маємо у вислідах останнього перепису людности СССР. Згідно з цими даними кількість українців в УССР за 10 років зменшилася з 76.8 до 74.9% в той час, як кількість росіян у цій республіці збільшилася з 16.9% до 19.4%. Зменшилася кількість українців і в Російській федерації, тобто на суміжних з УССР суцільних українських територіях — на Кубанщині, Таганріжчині, в українських районах Дінщини, В о р о ніжчини, Курщини. Із цих же даних видно й де поділися ці „зниклі" українці. Виявляється, що вони „перемандрували" (очевидячки, „д о б ровільно!") з своєї батьківщини до н е с лов'янських „братніх" республік. Найбільше їх опинилося в Казахстані, де їх кількість збільшилася з 756 тисяч до 930 тисяч і де вони об'єктивно стали „орслар", тобто росіянами і носіями русифікації. Появилися вони й там, де їх ніколи раніш не було, в прибалтійських республіках. Наприклад, у Латвійській республіці, де за роки „радянської" влади самі латиші спустилися до 60%, кількість укра-

(Закінчення на стор. 4-ій)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ:

ПРО УЧАСТЬ УІТ І УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВЦІВ В З'ЇЗДІ АААСС

У „Свободі" (ч. 61 з 31 березня ц. р.) появилася стаття - репортаж ред. В. Душника про співучасть УІТ і українських вчених у річній конвенції АААСС (Американської Асоціяції для П о ш и р е н н я С л о в' я н с ь к и студій. Шановний автор, очевидно, бажаючи якнайшвидше поінформувати українську громаду про цю знаменну подію, на скору руку виготовив цей цікавий репортаж. І, мабуть, тому знаходимо там декілька інформацій, які вимагають уточнення або спростовання. Наші завваги будемо подавати в тематичному порядку згаданої статті.

Проф. Л. Винар виголосив доповіді не на тему „Українсько - російська конфронтація в історичній перспективі", як це подано, а на тему „Українсько - російська конфронтація в історіографії". На нашу думку, було б варто відзначити, що проф. Громада і проф. Двойченко - Марков були не дискутантами, а членами панелю і були відповідальними за критичні коментарі до доповідей, відчитаних на конференції Комітету для Студій Національностей в СССР і Східній Европі.

Автор подав, що Л. Винар є „головою УІТ". Головою Українського Історичного Товариства є проф. О. Оглоблин, а Л. Винар є науковим секретарем і редактором „Українського Історика".

В дійсності відбулася лише одна сесія - конференція УІТ в двох частинах — перша в Гілтоні (четвер), а продовження цієї сесії та її закінчення в суботу в приміщенні Денверської Публічної Бібліотеки. Всією конференцією УІТ проводив проф. Б. Винар, її організатор і голова УІТ в Денвері. В першій частині конференції обговорено також діяльність УВАН і НТШ, а в суботнішній сесії — головно діяльність УІТ в тій частині доповіді, що відносилася до діяльности українських наукових товариств у ЗСА.

Відносно українознавчих студій у Гарвардському Університеті, то вже в першій частині конференції УІТ подано, на основі гарвардських публікацій, назви викладів з українознавчих дисциплін, а також згадано про приватні семінари. Через відсутність проф. О. Пріцака не було можливо заторкнути усі важливі питання, пов'язані з українознавчими студіями в Гарвардському університеті. Не підлягає сумніву, що участь українських науковців і УІТ в річному з'їзді найповажнішої американської славістичної асоціяції була нашим великим успіхом.

Любомир Винар
Стейтовий університет в Кенті, Огайо

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: д-р Михайло Данилюк

СЕЗОНОВІ РОЗВІЛЬНЕННЯ

Хоч розвільнення кишкових виділин трапляються кожної пори року, мабуть, частіші вони весною та влітку. Тому чимало лікарів називають їх „сезоновими".

Передусім треба внести ясність у саме поняття розвільнення або бігунки, бо в зв'язку з цим часто постають непорозуміння. Засадничо, не кожне випорожнення кишок, якщо воно надто розріджене, справді означає бігунку. У кожної людини бувають час від часу корчі черева, і відхід кишкового експерименту може бути розвільнений, точніше сказавши — розводнений. Таке може бути внаслідок подразнення кишок, тонкої і грубої, надміром перетовщеної їжі, споживанням гострих, перчених, надто кислих харчів, переїданням солодощами. Іноді комбінація окремих харчів, які людина споживає на обід чи вечерю, може спричинити легку нестравність, а з нею й більш дразливе випорожнення кишок. Звичайно водяні виділини, корчі та болі в долішній частині черева появляються не більше, як два рази, і, як правило, все повертається до нормального стану протягом одного-двох днів.

Справжня бігунка або розвільнення — це вже прикра річ, яка часто навіть виснажує людський організм. В такому стані хворий має виділини багато разів денно, іноді щопівгодини або щогодини, які погіршуються після споживання будь-якого харчу. Виділини тоді справді водянисті, виходять з надміром газів, а самий акт випорожнення болючий, із спазмами, часто з помітними болями живота, зокрема у лівій долішній частині. У важчих випадках у виділинах появляються слиз та кров'яні сліди. У такому стані л ю д и н а втрачає багато рідини не лише з кишок, але згодом і з цілого організму, внаслідок чого стає кволою, безсилою.

Серед таких розвільнень є групи справді грізних недуг, як, наприклад, бацильна дизентерія, черевний тиф, амебна дизентерія тощо. Холодною порою року часті вірусові дизентерії, які також бувають виснажливими, хоч вони й не такі поважні, як бактерійні. Картину хронічного розвільнення дає також хвороба грубої кишки — т. зв. коліт, іноді з дуже прикрими ускладненнями. Але це недуги окремих груп з точно означеною інфекцією або на базі типового захворювання.

Сезонові бігунки стоять десь посередині — між звичайною нестравністю з подразненням кишки і інфекційною дизентерією. Є здогади, і небезпідставні, що й ці „сезонові" розвільнення мають вірусову підставу, але у дещо легшій формі. Хворіють на неї в різні часи люди всякого віку, хоч найчастіше діти та люди старшого віку, які найшвидше виснажуються браком нормального харчування та великою втратою рідини з водяними випорожнюваннями.

Картина такого сезонового розвільнення — типова: мала нудота, слабкі корчі у долішній частині живота і нарешті — бігунка. Виділини зразу ж стають водянистими і повторюються по 5-10 разів денно. Температура не підвищується, жадних болів не відчувається, як це буває при кишково - шлунковому „флю" або затруєнні шлунка зіпсутими харчами, і в періоді між окремими актами розвільненого випорожнення людина почуває себе ніби гаразд. Лише по двох - трьох днях, коли втрата поживи і води з організму стає помітною, людина починає відчувати втому, слабість, запаморочення, виснаження. Іноді такий стан може тривати днями, а коли й поліпшується, то все ж таки у легшій формі триває тиждень - два. Люди з слабшим здоров'ям переносять це доволі важко. Слиз і кров появляються в таких випадках дуже рідко, і то лише після продовженої бігунки внаслідок великого подразнення вихідної кишки.

Фактично, при кожній продовженій бігунці, а зокрема тоді, коли появляються слиз і кров'яні виділини, треба негайно звернутися до лікаря. У простіших випадках розвільнення можна самому собі допомогти.

Сезонові р о звільнення, якраз тепер навесні і пізніше влітку, як і всякі інші розвільнення спорадичного характеру, найкраще лікувати дієтою. Фахівці шлункових недуг звичайно радять перейти на рідку дієту: молоко і різні рідкі страви на молоці, бульйони, рідкі супи, легкий чай без цукру, білий сир, але не швайцарського типу, а такий, з якого у нас роблять вареники, навари і відвари з овочів тощо. З інших речей можна споживати, але в малій кількості, сухий білий хліб, найкраще ґрінки без масла, а ще краще білі сухарі або коржики без приправ та товщу. Часами можна споживати банани, один-два денно, але вони мусять бути добре визрілі, щоб шкіра на них була бронзова. Добре помагає сире терте яблуко без цукру і інших додатків. Про яблуко і його допомогу при бігунках ми свого часу писали.

У гострих і справді поважних випадках розвільнення треба перейти на дуже сувору дієту. Добре помагає варене відтягнене молоко. Варити це „худе" молоко треба протягом 4-10 хвилин, прохолодити і тоді пити по кілька ковтків кожних півгодини. У додатку до вареного молока можна вживати бульйон без товщу, по два - три білі сухарі та по кілька ложок білого сиру денно. Варене й відтяг-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Д-р Юрій Таркович

ПО ЕВРОПІ

(4)

„Комбінація російсь к и х природних багатств і німецької організації та техніки це, думають на Заході, непоборна комбінація..." Слід зазначити, що ця газета гостро п р о т икомуністична і протиросійська.

Взагалі Західня Німеччина висококультурна і тепер дуже приємна країна. Один мій знайомий, колеґа з американського у н і в е р ситету сказав мені: „Я хотів би жити в Мюнхені, але заробляти гроші в Америці". Інший колеґа прийшов до висновку: він хотів би жити п'ять днів у ЗСА, а бодай два дні, тобто суботи і неділі в Европі, передусім в Баварії. Чому? Німецькі і назагал европейські міста в суботу й неділю завжди живі, повні світла і добре одягненої публіки. Ці міста безпечні, ви всюди можете ходити без страху, вдень і вночі. Ресторани повні життєрадісних людей. А американські міста кожної п'ятниці увечері ніби завмирають і віджива ють щойно в понеділок. Одна англійка заявила нам в Амстердамі, що поза Англією вона вибрала б Баварію для постійного перебування. Ця англійка працювала декілька років як стюардеса на летунських лініях Америки і бачила більшість країн вільного світу.

В ГОЛЛЯНДІЇ

Багато країн бачили ми під час другої світової війни і по тій війні, але якось не побували в Голляндії. Пригадуємо ще із школи в Карпатській Україні про Голляндію. Нібито це найчистіша країна у світі з найвищим споживанням мила на особу. І, очевидно, кожен знає про боротьбу голляндців з морем: вони увесь час відбирають від моря землю, якої у них небагато. Голляндія мала країна. В літаку голляндської лінії „КЛМ" познайомилися ми з австралійським к о м ерсантом, який уже 16 років мешкає в Амстердамі. Йому подобається Голляндія, але він тужить за величезними просторами Австралії.

Пілот звертає нашу увагу, що ми якраз перелетіли німецько - голляндський кордон і за яких 15 хвилин приземлимось в Амстердамі. Австралієць швидко додає: „Потрібно всього чверть години, щоб перелетіти всю Голляндію . . ."

Летунська площа в Амстердамі одна з найбільших, наймодерніших і найдорожчих в Европі. Навіть якщо хочете помити руки, то й за це треба платити. І так всюди в Амстердамі: за найменшу прислугу — гроші. Голляндці, принаймні в Амстердамі, неввічливі. Тут зустріли ми найменше ввічливости за виїмком хіба Парижу.

Впадає в очі величезна кількість роверів, найбільша в Европі і, мабуть, в світі у відношенні до чисельности населення. На 600.000 людности Амстердаму нараховують понад 1,000,000 роверів. Всюди вздовж каналів, під мурами будинків сотки, тисячі „запаркованих" роверів. Це — покинуті власниками старі, чи зіпсуті ровери. Поліція, зрозуміло, не знає котрий з них ще в ужитку, а котрий покинутий.

Амстердам гордиться своїми каналами. Є їх тут аж 65 і яких 650 мостів. Голляндці кажуть, що каналів і мостів в цьому місті більше, як навіть у Венеції. Тож недарма Амстердам називають Північною Венецією, хоч амстердамці вважають, що по справедливості Венеція повинна називатися Південним Амстердамом. Вода в каналах і назагал ціле місто не дуже то чисті, хоч архітектурно воно дуже гарне, імпозантне. Сила-силенна прекрасних крамниць з найрізноманітнішими товарами з усіх країн світу. Туристи радо купують на пам'ятку голляндську п о р ц е л я н у „Делфт", яка успішно конкурує з англійською та німецькою.

Відвідуємо один із найкращих в Европі музей Рембрандта. І тут повно туристів, передусім студентів.

Минулого літа Амстердам мав сумнівної вартости славу світової столиці гіппі. І справді, ніде не зустрічали ми стільки цих довговолосих, як саме тут. Перед нашим приїздом вони цілий тиждень билися з місцевою поліцію. Ми пережили тільки один, останній день цієї битви. Причина була така: В самому центрі міста, на площі Дам, навкруги національного пам'ятника і недалеко королівського палацу кожного дня від ранку до вечора збиралося яких 4.000 гіппі. На ніч вони звичайно розходилися. Але врешті вирішили спати кожну ніч тут же, в самому центрі міста. Мешканці, головно комерсанти запротестували ,і поліція заявила, що там вони спати не можуть. Гіппі почали кидати на поліцію камінням, а поліція частувати їх палицями. Більшість крамниць у тій околиці розбито і пограбовано.

Відвідали ми і „Дім Анни Франк". Це — певного роду музей в пам'ять 13-річної жидівської дівчини, замордованої ґестапівцями. Мала дівчинка Анна понад два роки писала свій щоденник, який потім знайдено і опубліковано. Тільки батько з усієї родини Франків врятувався якимось чудом і живе тепер в швайцарському Базелі. На жаль, цей музей використовується і для антиамериканської пропаґанди: поруч фотографій Анни і її родини бачите фотографії неґритянських „чорних пантер" з поясненням, що мовляв, доля жидів у нацистичній Німеччині була така сама, як тепер доля неґрів у ЗСА . . .

В ІРЛЯНДІЇ

Мало українців є в цій країні. А шкода. Ірляндці справили на нас найприємніше враження. Вже в Амстердамі ірляндка, представниця лінії „ЛІНГУС" допомогла нам зарезервувати кімнату в готелі в Дублині.

Летимо через Манчестер в Англії. В літаку більшість ірляндців, кілька американців. Туристів інших національностей немає. Ірляндці люблять поговорити, приємні, дуже легко знайомляться.

У Манчестері літак заповняється ірляндцями, які там працюють. Охоче оповідають, що дуже багато мешканців Дубліну і взагалі ірляндських міст працює в Англії, бо в Ірляндії працю знайти важко і до того ж в Англії заробітки у два рази більші ,як у них вдома.

Індустріялізація к р а ї н и відбувається дуже повільним темпом, і то лише в останніх десятьох роках, передусім завдяки західньонімецьким і американським капіталовкладам. Летовище в Дублині мале, але завдяки добрій організації, охоті кожного порадити і допомогти, ми без труднощів попадаємо в наш готель. Чистий, недорогий, обслуга ввічлива.

Ще з шкільної лави ми дещо пам'ятаємо про ірляндців. Їх довга, завзята і кривава боротьба проти англійського гніту зачарувала нас. Теперішній їхній президент Де Валера був нашим героєм. Йому тепер 88 років, а його дружині 92. Обоє живуть у президентській віллі посередині парку в Дублині, який вважається найбільшим в Европі. Ірляндці дуже гордяться, що Оскар Вайлд, переможець Наполеона граф Веллінґтон і Бернард Шов — це все ірляндці. Правда, вони подеколи вразливі щодо своїх героїв. У Дублині в 1966 р. уряд висадив у повітря пам'ятник адміралові Нелсонові, що його тут колись побудували англійці. Адмірал Нелсон знищив у 1805 р. фльоту Наполеона і таким чином унеможливив його пляни висадитися в Англії. Адмірал Нелсон — англієць, Веллінґтон — ірляндець. На наш запит, хто був більшим полководцем перший чи другий, відповідають дещо подразненим тоном: „Веллінґтон переміг Наполеона при Ватерльоо в 1815 році!" — На нашу заввагу, що в

(Закінчення на стор. 4-ій

НЕХАЙ ПОЧУЄ СВІТ: ВИМАГАЄМО ВОЛІ ДЛЯ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА І ТО НЕГАЙНО!

ПАВЛО ДОРОЖИНСЬКИЙ ОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ КРАЙОВОЇ ПЛАСТОВОЇ СТАРШИНИ

(Закінчення з 1-ої стор.)

ва Головної Пластової Ради пл. сен. Ольга Кузьмович, голова Головної Пластової Булави пл. сен. Василь Палієнко з Торонта, члени ГП-Булави пл. сен. Юрій Дарéвич, пл. сен. Юрій Ференцевич та інж. Ігор Березовський з Торонта, діловод Пластприяту при ГПБулаві, як також діяльні пластові провідники, бувші голови Головного Проводу пл. сен. д-р Осип Бойчук, інж. Яро Гладкий і д-р Юрій Старосольський, заслужений керівник Пластового Музею пл. сен. Леонід Бачинський, та члени-добродії Пласту інж. Роман Баранський, п. Володимир Сушків і д-р Ілля Карапінка. Крайову Пластову Старшину з Канади репрезентувала на З'їзді пл. сен. Іроїда Винницька. Щоденну пресу заступали їхні кореспонденти, „Свободу" — мґр Олександер Луцький, „Америку" інж. Роман Кравців, а „Народну Волю" репрезентував її головний редактор Василь Верган і ст. пл. Богдан Р. Сененко.

Нарадами З'їзду проводила Президія в складі: пл. сен. інж. Роман Рогожа як предсідник, заступники пл. сен. Ярослав Лучкань і Галина Прасіцька, секретарювали пл. сен. Олександра Юзенів, ст. пл. Люба Мазяр і Тарас Лончина. Привітальне слово від Головної Пластової Ради та думки про напрямок праці Українського Пласту у діяспорі під кутом впровадження в життя рекомендацій і ухвал Пластового Конґресу Другого (П-КД) і П'ятого Збору Конференції Українських Пластових Організацій — КУПО виголосила в першому дні З'їзду голова Головної Пластової Ради, пл. сен. Ольга Кузьмович, а в другому дні голова Головної Пластової Булави, пл. сен. інж. Василь Палієнко з Торонта.

Звіти з праці за останні два роки уступаючої Крайової Старшини були надруковані і на З,їзді лише короткі доповнюючі звіти здали голова КПС пл. сен. Ярослав Бойдуник та голова КПРади пл. сен. Володимир Савчак. Після звітів і дискусії З'їзд схвалив абсолюторію уступаючому Крайовому Пластовому проводові. Дальші наради З'їзду відбулися по вибраних Комісіях, які очолювали пл. сеніори: номінаційну — А. Копистянський, верифікаційну — М. Герець, резолюційну — Осип Е. Бойчук, статутову — Т. Дурбак, пресову — А. Мілянич, Пластприяту — д-р М. Сайкевич, виховну — Ю. Крижановський та фінансово-господарську — В. Рак.

В рамцях З'їзду відбулася пресова конференція Головного Пластового Проводу з кореспондентами української загальної і пластової преси, яку підготовив і перевів діловод преси КПСтаршини і редактор пластової сторінки „Скоб" мґр Олександер Луцький. В часі З'їзду відбулися також зорганізована діловодом преси КПС виставка пластової преси і видань та виставка-продаж пластових книжок, відзнак і значків, яку зорганізував ст.пл. Юрій Ігор Павлічко з Рочестеру.

Ювілейний бенкет

Вечором в суботу 1 травня відбувся у просторій залі Союзівки ювілейний бенкет, яким проводив як господар-товстмайстер пл.сен. Микола Кавка з Клівленду. Початкову молитву провів о. Богдан Смик, а кінцеву парох української православної церкви св. Воскресіння у Пассейку о. Мирослав Глинський, який передав також привіт З'їздові від живого ще тоді св. п. Блаженнішого Митрополита Української Православної Церкви Іоанна Теодоровича та Архиєпископа Мстислава. Секретаріят СКВУ, УККА і УНС репрезентував на З'їзді президент Йосип Лисогір, який передав привіт Пластовому З'їздові від тих Центральних Установ, а Екзекутиву СУК „Провидіння" репрезентував її член, інж. Роман Кравців з Филядельфії. Представники других молодечих організацій привітали З'їзд усно: п. Мирослав Шміґель від Головної Управи СУМА, а п. Віктор Росинський від Крайової Управи ОДУМ. У святочному бенкеті взяло участь особисто багато представників численних громадських, молодечих і студентських організацій, як також наспіло багато письмових привітів.

Після вечері відбулося урочисте вручення признаних численних грамот подяки членам Пластприяту та відзначень багатьом старшим пластунам і сеніорам. Найвищі пластові відзначення Ордену св. Юрія в золоті одержали за безупинну, повну посвяти і понадпересічно корисну працю для Пласту посмертно пл. сен. Роман Клос, як теж пл. сеніори Леонід Бачинський, Надя Кулинич і Атанас Мілянич. Членом-добродієм Пласту був іменований д-р Ілля Карапінка з Нюарку. Спеціяльні грамоти подяки за свою виказану прихильність до Пласту на своїх сторінках признано редакціям щоденників „Свобода" і „Америка".

У мистецькій частині бенкету, поважну програму якого переплітав дотепом його господар пл. сен. М. Кавка, веселили гостей своїм щирим гумором і сатирою на пластові і громадські злободенні явища пластунки з Куреня УПС „Буриверхи" з Клівленду у своїм скечі пера пл. сен. Ліди Голіян п.н. „25 років української політичної еміґрації", а старші пластунки з підготовчого куреня „Спартанки" з Ню Йорку представили Крайовий З'їзд та членів КПСтаршини у кривому дзеркалі в скечі п-і Ніни Ільницької, члена Пластприяту з Ню Йорку. Виконані скечі та пісні, що їх відспівали пл. розв. Лярися Маґун з Ню Йорку при фортепіяновому акомпаніяменті пл. розв. Марти Кандюк, присутні нагороджували щирими оплесками. Відспіванням пластової пісні „Ніч вже йде" закінчився цей ювілейний бенкет.

Новий Крайовий Пластовий Провід

На другий день, в неділю 2-го травня, після відправленої о. М. Глинським Служби Божої, продовжувалися наради Пленуму З'їзду, на якому схвалено ряд резолюцій та рекомендацій дальшої праці Пласту і його проводу в ЗСА на слідуючі два роки.

До нової Крайової Пластової Старшини ввійшли частинно давні члени та обрано також нових людей. Крайову Пластову Старшину очолив, як голова, пл. сен. Павло Дорожинський. До Старшини ввійшли: Ігор Раковський, Христина Ференцевич і Дмитро Косович — заступники голови, Любомир Романків — ген. секретар, Василь Мочула — прот. секретар, Іванна Ганкевич — кореспонд. секретар, Зенон Корчинський — голова Крайової Таборової Комісії. Діловоди: організації — Андрій Мицьо, вишколу юнацтва — Христина Навроцька, вишколу новацтва — Надя Кулинич, тіловиховання – Ігор Сохан, майна — Микола Андрейко, господарки — ст. пл. Ростислав Мілянич і членських внесків — Мирон Левицький; крайовий комендант пластунів — Володимир Свинтух, крайова командантка пластунок — Ярослава Рубель, діловод Пластприяту — інж. Роман Баранський.

Крайову Пластову Раду очолив пл. сен. Ярослав Бойдуник, а членами обрано пластових сеніорів: Ярослава Падоха, Сергія Заполенка, Віктора Яворського та ст.пл. Юрія Карпінського. Заступники: пл. сен. Любомир Онишкевич та ст.пл. Юрій Данилів.

Голови Українського Пластового Сеніорату та Старшого Пластунства, обрані своїми окремими з'їздами, входять з уряду до нової КПСтаршини.

СТВОРИЛИ МОЛОДЕЧУ ОРКЕСТРУ

Сідней. — Знавець музичних інструментів і музика И. Прендецький створив минулого року в Сіднеї струнну молодечу оркестру ім. Т. Шевченка, в якій тепер беруть участь 18 юнаків і дівчат. Учні вивчають гру на мандолінах, басах та ін. інструментах і почали давати концерти, та виступають як окрема мистецька одиниця на національних святах. Великим успіхом користується в їх виконанні „В'язанка" И. Снігура, концерт українських колядок для струнної оркестри, українська марширова музика та ін. Щоб придбати нові музичні інструменти, оркестра ім. Т. Шевченка дає забави. Проби відбуваються в залі при Свято-Афанасіївській парафії, що пішла назустріч молоді і не бере оплат за залю.

П'ЄСА „БАТЬКІВСЬКА ЛЮБОВ"

Торонто. — Осередок Спілки Української Молоді в Етобікок біля Торонта показав силами Драматичного гуртка мелодраму на 3 дії С. Бравна „Батьківська любов", що її оплескували майже одна тисяча глядачів. У рецензії в „Гомоні України" зазначено, що п'єсу переклав И. Стадник, але не сказано, з якої мови, як не сказано в програмі, хто був режисером вистави. У ролях виступали і молоді сумівці, і актори з досвідом, як С. Лаврівський і В. Полянський.

Висліди змагань українських клюбів

„Чорноморська Січ" Нюарк перемогла з рахунком 5:1 дружину „Ель Кондорітто" у змаганнях за мистецтво Футбольної Шейфер Ліги стейту Ню Джерзі, які відбулися минулої неділі, 2-го травня. Ворота для „Ч. Січі" здобули: Михайло Фарміґа 3, Дмитро. Паливода і Леонід Ренрей.

Відбиванкова дружина „Чорномоської Січі" з Нюарку брала участь вкінці минулого тижня у мистецьких змаганнях чоловічих дружин Американської Атлетичної Юнії (ААЮ) в Клівленді. Серед 24 найкращих дружин з цілої Америки зайняли січовики дванадцяте місце.

„Тризуб" Філядельфія програв з рахунком 2:3 зустріч з дружиною „Дойчунґарн" з Ню Йорку за мистецтво „Великої Чотирнадцятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу. Ці змагання відбулися минулої неділі у Філядельфії.

„ХМЕЛЬНИЧЕНКИ" ВЛАШТОВУЮТЬ ВОДНО-МАНДРІВНИЙ ТАБІР

Ню Йорк. — Водно-мандрівний табір „Хмельниченків" для ст. юнаків і ст. пластунів відбудеться від 31 липня до 14 серпня 1971 р. в області (провінції) Квебек, у Канаді. Зголошуватись — до стежі 27. к. УСП-в „Хм." в Ню Йорку, Н. Й., Збірка учасників — 31 липня у пл. оселі „Вовча тропа" в Іст-Четгем, Н. Й.

КОМІСІЯ СТЕЙТОВОЇ АСАМБЛЕЇ

КОМІСІЯ СТЕЙТОВОЇ АСАМБЛЕЇ Нюйоркського стейту в Олбані відкинула пропозицію губернатора Нелсона Рокефеллера про зменшення кари за перетримування і вживання маріхуани. За теперішнім законом, хто має невелику кількість маріхуани, до 25 цигарок, може дістати 15 днів тюрми, а хто має більшу кількість і вчинив при тому злочин кримінального характеру — може бути засуджений до 15 років тюрми.

З жалем подаємо до відома, що 26-го квітня 1971 року помер у Честері (Філядельфія)

ЛЕОНІД ТАТАРІВ

ІНЖЕНЕР-АҐРОНОМ

абсольвент Української Господарської Академії в Подєбрадах.

Дружині Покійного пані Анні, висловлюємо щире співчуття.

ТОВАРИСТВО АБСОЛЬВЕНТІВ УГА і УТГІ

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. СТЕПАНА РОМАНА КАЧМАРСЬКОГО

зложили 10.00 долярів на „Церкву в Потребі"

Ольга й Орест КРИЖАНОВСЬКІ

Ділимося сумною вісткою з Родиною у світі і з Українською Громадою, що дня 29-го квітня 1971 року трагічно загинув під час виконання своїх професійних обов'язків у Стейт Каледж, Па.

сл. п.

МИКОЛА ДРОБОТ

будівельний контрактор,

щирий жертводавець на народні цілі.

Сл. п. Микола Дробот, син Івана та Ксені Дробот, народився 9-го вересня 1936 року в м. Дніпропетровському на Україні. Залишив у Філядельфії прибиту несподіваним горем дружину Ірену та дітей: Соню, Оленку і Богдана, Батьків та дальших членів Родини.

ПАРАСТАС відслужено в суботу, 1-го травня о 7-ій год. вечора, в похоронному заведенні „Мурянки" у Філядельфії, на Тейбер Ровд і Райзінґсан.

ПОХОРОН відбувся в понеділок, 3-го травня 1971 р., тіло сл. п. Миколи Дробота перевезено на Вічний Спочинок на Український Цвинтар у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Прощай, наш Добрий Невтомний Миколо!

БАТЬКИ

РОДИНА

Сестра ГАЛИНА ВОСКОБІЙНИК з чоловіком і дітьми

Сестра РАЯ ОБНОВЛЕНА з родиною

МАКСИМ та ОЛЬГА ГОРДІЙЧУКИ

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої Незабутньої ДРУЖИНИ, МАМИ, БАБУСІ й ПРАБАБУСІ

бл. п.

Пані Матушки СОФІЇ БАГНІВСЬКОЇ

В неділю, 16-го травня 1971 р. о годині 12-ій дня

буде відслужено

ПАНАХИДУ ТА ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА

НА ЇЇ МОГИЛІ, НА ЦВИНТАРІ в БАВНД БРУКУ, Н. Дж.

Чин посвячення пам'ятника довершить причет Церкви-Пам'ятника святого ап. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Запрошуємо всіх Рідних, Друзів та Знайомих взяти участь, піднести молитву за спокій душі Спочилої.

Чоловік — Протоієрей о. ПАВЛО БАГНІВСЬКИЙ, Гошен, Інд.

Син — ГРИГОРІЙ, невістка КЛАВДІЯ, Ню Йорк

Внук — СТАНІСЛАВ з дружиною МАРІЄЮ, Торонто Канада

Внучка — ЛІДІЯ з чоловіком ПЕТРОМ, правнучка НАТАЛОЧКА ШАЛЕЦЬКІ в Ню Джерзі

син — ОЛЕКСАНДЕР, невістка МАРІЯ, внуки: ЮРІЙ та ОЛЕНКА, Елкгарт, Інд.

Дочка — КАТЕРИНА, зять ЛАВРЕНТІЙ, п'ятеро внуків, троє правнуків в Краю

Тринадцята Конференція ЦК ОДУМ-у

9 і 10-го квітня 1971 р. в Торонто, Канаді відбулася 13-а Конференція Центрального Комітету Об'єднання Демократичної Української Молоді, яку скликав голова ЦК д-р Юрій Криволап. В Конференції взяло участь понад 50 осіб з Торонта, Чикаго, Балтимору, Лондону, Монтреалю, Філядельфії, Міннеаполісу, Самерсету та інших міст ЗСА і Канади-члени ЦК Головних Управ ОДУМ-у, Управи Товариств Одумівських Приятелів, Виховних Рад, члени редакційної колегії та адміністратор „Молодої України"-журналу ОДУМ-у, що виходить 21-ий рік, редактори одумівських сторінок, голови філій, члени Управи та керівники оселі ОДУМ-у.

В рамках Конференції, відбувся перший канадійський з'їзд ТОП-у Канади, яким проводив Іван Данильченко. Вирішено для кращого координування праці ОДУМ-у мати одумівський магазин для одумівської уніформи, виховних матеріялів, посібників та іншого. Щоб допомогти студіювати, Фонд Стипендійний ще більше буде урухомлений.

Після засідання ТОП-у відбулося засідання членів ЦК, ТОП-у та Головних Виховних Рад ЗСА і Канади в справі видання „Одумівського порадника" для виховників. Перша частина його друкується; тут устійнення таборів ОДУМ-у, курсів українознавства, униформів, відзнак та ін.

В суботу 10-го квітня відбулася 13-а Конференція ЦК ОДУМ-у, якою проводив Юрій Криволап з Балтимору, голова ЦК ОДУМ-у, викладач Мериленського університету. Звітували члени керівних органів ОДУМ-у: д-р Юрій Криволап, Марія Бойко, Віктор Росинський, Віктор Войтихів, Ліда Тищенко, Наталка Сандул, Віктор Вовк, Віктор Педенко, Вадим Вакуловський, Володимир Корженівський, Микола Гавриш, Олексій Коновал, Олексій Шевченко, Іван Павленко, Павло Лимаренко, Євген Кальман та Ніна Вусата. Після звітів відбулася дискусія та обмін думок.

Цьогорічна зустріч ОДУМ-у ЗСА і Канади має відбутися на оселі ОДУМ-у „Київ" на „День Праці" 4, 5 і 6-го вересня в Аккорд в стейті Ню Йорк з виступами мистецьких одиниць, спортовими змаганнями, забавою, ватрою та ін.

В рамках Конференції відбуто панель. Панелісти, це колишні вихованці юного ОДУМ-у, Марія Бойко-тепер голова ГУ ОДУМ-у Канади та Віктор Войтихів-голова філії Чикаго. Темою панелю були ідеологічні та організаційні напрямні праці з одумівським юнацтвом. Молоді панелісти, наймолодші члени керівних органів ОДУМ-у, студенти університетів висловили свої думки, як на їхній погляд зактивізувати працю ОДУМ-у, їхнє відношення до українського народу, про поїздки в Україну, про інтеграцію в життя країни нашого поселення та ін. Пізніше, в панелі мали брати участь всі присутні ставлячи питання панелістам.

Конференція закінчилася спільною вечерею всіх учасників Конференції. **О. К.**

Відбулася Конвенція ПАБНА в Ню Йорку

(Закінчення зі ст. 1-ої)

тали Голову ЦК АБН п. Ярослава Стецька, який прибув на сесію з демонстрації в обороні безпідставно засудженого українського історика В. Мороза. Після дискусії й перерви на обід, увечорі в залі „Windsor Terrace" відбувся бенкет, яким провадив проф. д-р М. Чировський. До понад 250 делеґатів і гостей промовляв п. Ярослав Стецько. Коротко промовляли під час бенкету д-р Сітко, видавець англомовного „Вашинґтон Ню Апроч", колишній голова Червоного Хреста в незалежній Польщі, д-р С. Сай Пен, який є директором Східньо-Азійського Дослідного Інституту і репрезентував Національний Китай, представники різних організацій. У мистецькій частині виступали: бандурист Вол. Юркевич, Білоруське тріо співачок, керівник дир. Борісовіч, і Румунське тріо у складі акордеона, ґітари й солістки.

У неділю 2 травня тривала ділова сесія, на якій були винесені резолюції та деякі рішення, що будуть опубліковані. По полудні відбулась відкрита сесія-панель, під керівництвом Ч. Андреанского, на якій промовляв на тему народження духової революції та методів боротьби з комунізмом о. С. Єґер — директор Асоціяції Вільного Пацифіку, та ін., а з українців брали участь: п-і Уляна Целевич — голова української делеґації і голова ОЖ ОЧСУ, д-р С. Галамай від Організацій Визвольного Фронту, мґр. Є. Гановський від СУМ-у, адв. Р. Гуглевич від Об'єднаних Українсько - Американських Організацій Ню Йорку, Відділу УККА, та ін. Зроблено аналізу рішень на 24 з'їзді КПСС у Москві, проаналізовано сучасне становище в Західній Европі після зміни політики Західньої Німеччини щодо Сходу Европи, і т.д. У неділю увечорі Комісія Жінок під керівництвом п-і Дарії Степаняк вітали делеґатів товариською перекускою.

ПО ЕВРОПІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

дійсності Веллінґтон був у відступі, і в останній хвилині врятувала його пруська армія під командуванням генерала Блюхера, ірляндці змінюють тему.

Ірляндська столиця має чисто англійський характер. Це, мабуть, єдине місто в тій частині Европи, де ще й тепер в автобусі молоді люди звільняють місце для старших. Нам здається, що економічний прогрес, високий життьовий рівень має свої недоліки: у високоцивілізованих країнах люди менше ввічливі, як у менш цивілізованих, але культурних.

Ірляндія — католицька країна. Тут тепер лише яких п'ять відсотків протестантів. Але ірляндці часто пригадують туристам, що в самому центрі їхньої столиці найкращі церкви — протестантські церкви. Справді, ми бачили тут церкви, що під архітектурним і мистецьким оглядом дорівнюють найкращим в Европі і Анґлії. Взагалі цікаве місто. Ми ніколи не думали, що саме в Дублині побачимо один з найкращих кабаретів.

Відлітаємо тією ж ірляндською „ЛІНГУС" через інтернаціональний Шанон, де зупиняємося на цілу годину. Тут найбільший в Европі і найкраще зорганізований, вільний від податків міжнародний ринок. Можете відносно дешево придбати найрізноманітніші товари.

Врешті покидаємо Шанон і через Ню Фавндленд повертаємося до Америки. В літаку обслуга дуже добра, харчі найкращі, хіба німецька Люфтганза під цим оглядом може конкурувати з ірляндською летунською лінією. Правда, ірляндці, як і українці, не ґрішать точністю. Німецькі літаки найточніші.

Ірляндці втратили свою мову в користь завойовника. Вони намагаються повернутися до своєї старої ґалійської мови, яку запроваджено тепер по всіх школах і державних установах в Ірляндії, але, на жаль, мало-хто вживає її вдома і на вулиці. Ірляндці втратили мову, але, не втративши своєї національности, своєї окремішности, здобули державність. Під час семигодинного лету понад Атлантійським океаном певні порівняння між українцями і ірляндцями, здається, неминучі.

(Кінець.)

ДОКИ СОНЦЕ ЗІЙДЕ, РОСІЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

інців за 10 років збільшилася з 29 тисяч до 53 тисяч, а там же вони також об'єктивно стають „кревіяс", тобто росіянами й русифікаторами. (Ці цифри я взяв із „Свободи" з 22 квітня цього року, там же можна знайти й інші цифри). Очевидячки, їх не бракує й у приєднаній до Російської федерації безпосередньо, через голову Литви частині Східньої Прусії, як також і на Півночі самої російської федерації, де їх тримають як засланців - мучеників у таборах та в'язницях чи й на „вільних" поселенням.

От бачите, які „еволюційційні зміни на нашу користь"! А це ж тільки за 10 років — історично зовсім малий час, — а що буде, як ця „еволюція" потриває довше? А перспективи цієї „еволюції" уже накреслив XXIУ з'їзд КПСС, на якому Л. Брежнєв заповів „пошану всіх народів нашої соціялістичної батьківщини" до „великого російського народу", а лялькові заступники тих народів похопилися „дякувати" цьому „старшому братові". Між іншим, „подякував" московським „варягам" на цьому з'їзді й чехословацький Гусак за те, що навели лад і порядок у його державі.

Отож у світлі цих фактів становище, що на нього покладає надії Андрій Білинський, можна охарактеризувати парафразою відомого народного прислів'я „доки сонце зійде, роса очі виїсть" на „доки сонце зійде, Росія очі виїсть", що її, цю парафразу, пустив ув обіг, здається, „Лис Микита".

Якже мати на увазі завдання за таких умов нашої еміґрації, то для заохоти можна згадати історичний прецедент — закордонну діяльність М. Драгоманова, що, діявши майже в цілковитій самітності, став, проте, учителем тих, які збудували були 1917-1920 р.р. модерну українську державу. А нас же тепер у вільному світі таки більше!

Восьмеро совєтських вояків загинуло під снігом, з них четверо українців

Київ. — Під час снігового обвалу в районі Кавказьких гір, поблизу урвища „Нижні каміння", було засипано снігом прикордонника Євгена Гавриленка. На його розшуки вийшла група солдат совєтської армії. „Правда" з 13 квітня подала інформацію про перебіг тих драматичних подій серед снігової бурі й обвалів снігу з гір. Відкопаного солдата Євгена Гавриленка, який виявився живим, хоча й не приходив до свідомости, група несла на руках під гору, коли стався новий обвал снігу. З групи залишилися живими лише чотири вояки, в тому українець ляйтенант Сенкевич, а під 8-миметровою товщиною снігу загинули вісім вояків, з яких четверо мають українські прізвища, між ними й раніше врятований Євген Гавриленко. „Вони всі загинули за одну мить, придавлені лавою снігу в мільйон кубічних метрів на 8-метровій глибині".

СПОРТ

Редаґує В. Сохан

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — „ДОЙЧУНҐАРН", ФІЛЯДЕЛЬФІЯ 2:1 (1:1)

Вудбрідж, 18-го квітня. — У міжстейтових змаганнях чвертьфіналу гор за аматорську Чашу ЗСА „Ч. Січ" виелімінувала першуна дистрику Пенсильвенія - Мериленд, філядельфійський клюб „Дойчунґарн". Завдяки цьому новому успіхові українські футболісти ввійшли до фіналу східніх ЗСА, в якому зустрінуть першуна стейтів Ню Інленд-Коннектікет. Якщо йдеться про ці важливі змагання, то вони пройшли на типово чашовому рівні, були надзвичайно завзятими, але фер, в яких переможець визначився щойно в додатковій догривці, після того як в нормальному часі вислід був нерішений 1:1. Вже від перших хвилин зустрічі суперники перейшли до активних дій, намагаючися чимскорше відкрити конто воріт та з цим захопити ініціятиву. Досвідчені напасники гостей: Вагнер і Єтон завдали багато труду дефензиві „Ч. Січі", в якій чітко і енергійно грали: Паньків, Заремба і Касіяненко. Все таки, першого голя зустрічі для гостей здобув Єтон в 9-ій хвилині, використавши непорозуміння між оборонцем і воротарем „Ч. Січі" при передачі м'яча в підворітній зоні. В 29-ій хвилині, в черговій офензивній акції нападу „Ч. Січі", Ватсон, визначний змагун гостей, „підкосив" готового до стрілу капітана української дружини М. Фарміґу. З подиктованого суддею карного стрілу М. Заремба вирівняв вислід 1:1. Сильний вітер завдавав багато клопоту обидвом дружинам у веденні планової гри, все ж таки глядачі пережили досить цікаві і емоційні хвилини, в яких відбувалися критичні події, то під одними, то другими воротами. Не зважаючи на виявленні усі зусилля обидвох суперників, вислід змагань після нормальних 90-ти хвилин залишився незмінним 1:1. Образ гри не змінився і в півгодинній догривці, в якій одначе молодші і добре фізично підготовані українські футболісти поступово перебирали ініціятиву. Особливо після переставлення небезпечного Ренера з помочі до нападу „січовики" створили цілий ряд небезпечних ситуацій, що їх з великим трудом вирятували воротар Вільсон і оборонці „Дойчунґарн". Вислід 2:1 встановив М. Фарміґа, який з гарної акції Ренера в 116-ій хвилині здобув для „Ч. Січі" переможнього ґоля.

На відзначення за цю велику перемогу заслуговує ціла дружина, змагуни якої дали від себе все для цього успіху. Змагунам переможцям і їх менаджерові М. Паливоді та тренерові Е. Чижовичеві ґратулювали по грі присутні: Дж. Барискім — секретар ЮССФА, Дж. Кул — президент Шейфер Ліґи, представники українських громад в Ню Брансвіку і Картерету та президент і менаджер переможених „Дойчунґарн".

Склад „Ч. Січі": Гільґерс, Касіяненко, Паньків, І. Паливода, Заремба, Ренер, Лужняк, М. Фарміґа, Д. Паливода, Лошенко, Л. Вільчак, Дуда і О. Фарміґа.

„Чорноморська Січ" (юнаки) — Вейн СК (юнаки) 3:2
„Чорноморська Січ" (новаки) – Савд Орендж (новаки) 3:1

Відбиванка

В чергових турнірах, що відбулися за першості району ч. 2, 1-ша жіноча дружина в Лівінґстоні здобула 3-тє місце, після Гренд Централ, Н. Й. і Мілбрук, Н. Й. 1-ша чоловіча дружина в Бей Сайд, Н. Й. зайняла 4-те місце після: УМСА Вест Сайд, Н. Й., „Ап Стейт", Н. Й. і „Метрос", Н. Дж. 2-га чоловіча дружина здобула перше місце і трофей в турнірі „Рекрісйшен", що відбувся в Лівінґстоні, Н. Дж.

О. Твардовський

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує Д-р Михайло Даревич

(Закінчення зі стор. 2-ої)

нене молоко добре заспокоює оболонку кишок, а крім того дає достатню кількість рідини, яку людина втрачає при посиленій бігунці.

Згодом, коли розвільнення вщухне, можна переходити на нормальну дієту, але робити це повільно, повертаючись до нормальних харчів протягом кількох днів або й тижня. Ліки, які можна набути без рецепти і які добре помагають — це „Пептобізмол" і „Кеопектейт". Дози їх приймання зазначено звичайно на пляшках.

Попереджаємо батьків, що у випадку бігунки в дітей до 2-3 років життя краще звернутись до лікаря.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 9-го ТРАВНЯ 1971 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 367 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр.-Амер. Клюбі. Проситься вирівняти вкладки. — П. Дзюба, гол., М. Лилак, кас., В. Попович, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6550. Продовжується розмова Вави з його сином

Не пробуй пробити мене списом, мій сину, коли я говорю до тебе! Бачу, що твоє рам'я із списом готове... але я маю ще щось сказати тобі!

Від довгого-довгого часу ти думав, що коли я не вбивав левів, відколи став вождем батузів, то ти кращий муж за мене, твого батька! Ти думав, що ти маєш бути вождем батузів!

Аякже, мій сину! А коли я сказав батузам, що ми повинні поділитися нашим краєм із бонґами, то ти наказав молодим батузам вбивати всіх чужинців, які вступлять на землю батузів!

Не рухайся, мій сину! Не хочу завдати тобі великого болю... перед твоєю смертю!